

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W MOGILNIE**

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE MOGILEŃSKIM
W 2016 ROKU**

Kwiecień 2017

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Charakterystyka Powiatu Mogileńskiego	5
3.	Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	6
	Tabela 1. Napływ bezrobotnych i ofert pracy w 2016 roku w Powiecie Mogileńskim.....	6
	Tabela 2. Struktura ofert pracy w 2016 roku w Powiecie Mogileńskim.....	7
4.	Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	8
	Tabela 3. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku.....	8
	Tabela 4. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2016 roku.	9
	Tabela 5. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.....	9
5.	Analiza umiejętności i uprawnień	11
	Tabela 6. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2016 roku.	11
	Tabela 7. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku.	12
6.	Analiza rynku edukacyjnego.....	13
	Tabela 8. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku.	13
	Tabela 9. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2016 roku.....	13
7.	Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	14
	Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników.	15
	Rysunek 2. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności.	15
	Rysunek 3. Struktura zmian w zatrudnieniu w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2016 roku.....	16
	Rysunek 5. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku	17
7.1.	Pozyskanie nowych pracowników.....	19
	Rysunek 6. Rozkład odpowiedzi na pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?”.	19
	Rysunek 7. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem sposobu poszukiwania nowych pracowników	20
8.	Prognoza lokalnego rynku pracy	21
	Rysunek 8. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku	21
	Rysunek 8. Prognoza zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku	21
9.	Podsumowanie	23

1. Wstęp

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych jest podstawowym opracowaniem o sytuacji na lokalnym rynku pracy w Powiecie Mogileńskim zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z póź. zm.). Do opracowania monitoringu wykorzystano dane z systemu Syriusz, dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN, wyniki badań ofert pracy w internecie oraz wyniki badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw. Celem monitoringu jest wskazanie zawodów oraz grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Ma on pomóc w wyborze szkoleń dla osób bezrobotnych oraz analizie kierunków kształcenia w szkołach znajdujących się na terenie powiatu mogileńskiego. Monitoring może mieć również wpływ na usprawnienie poradnictwa zawodowego oraz pośrednictwa pracy. Użyte w opracowaniu definicje oznaczają:

- **Zawody deficytowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- **Zawody zrównoważone** to takie, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych.
- **Zawody nadwyżkowe** to takie, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.
- **Zawód** – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności)

wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

- **Umiejętności** określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.
- **Uprawnienia** to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. C.
- **Kwalifikacje** to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.
- Jako **lokalny rynek pracy** przyjęto powiatowy rynek pracy.
- **Oferta pracy** to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika. W niniejszej metodologii przez ofertę pracy rozumie się jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej.
- **Bezrobotnym długotrwale** – oznacza to bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

- **Bezrobotny absolwent** rozumiany jest jako bezrobotny do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie kształcenia.
- **Bezrobotny bez zawodu** – osoba spełniająca jednocześnie dwa warunki – nie ma świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursu w danym zawodzie oraz udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 6 miesięcy w jednym zawodzie.

2. Charakterystyka Powiatu Mogileńskiego

Powiat położony jest na południowo-zachodnim krańcu województwa kujawsko - pomorskiego. Graniczy bezpośrednio z powiatami: żnińskim i inowrocławskim i należącym do naszego województwa oraz gnieźnieńskim, konińskim i słupeckim z województwa wielkopolskiego. Pod względem administracyjnym obszar powiatu stanowią 4 jednostki szczebla podstawowego:

- 2 gminy miejsko – wiejskie: Mogilno i Strzelno
- 2 gminy wiejskie: Dąbrowa i Jeziora Wielkie

Powiat Mogileński należy do powiatów rolniczo - przemysłowych skupiających na swym terytorium dobrze rozwinięte rolnictwo i zakłady do obsługi rolnictwa. Nie posiada dużego przemysłu ciężkiego, jest za to wiele mniejszych zakładów przemysłowych, usługowych i handlowych. W miejscowości Przyjma k/Mogilna znajdują się złoża soli kamiennej, sól ta jest wyłukiwana i trafia do przemysłu chemicznego pobliskich zakładów sodowych w Janikowie i Inowrocławiu, w powstałych w ten sposób podziemnych komorach tzw. kawernach jest magazynowany gaz ziemny, który dociera do Mogilna systemem gazociągów.

3. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Stopa bezrobocia w Powiecie Mogileńskim na koniec 2016 r. wносиła 14 %. Porównując stopę bezrobocia na koniec 2015 r. która kształtowała się na poziomie 16,1 %, zauważamy spadek o 2,1% punktu procentowego. W 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mogilnie były zarejestrowane ogółem 2388 osób bezrobotnych, w tym 1535 kobiety. Porównując liczbę zarejestrowanych osób na koniec 2015 roku, gdzie zarejestrowanych ogółem było 2722 bezrobotnych, w tym 1704 kobiety, zauważamy spadek zarejestrowanych ogółem o 334 osoby, w tym o 169 kobiet.

Tabela 1. Napływ bezrobotnych i ofert pracy w 2016 roku w Powiecie Mogileńskim.

Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie	
	napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych	stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+ EURES)	Internet
SIŁY ZBROJNE	1	1	0	0	0	0	0	0
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	3	3	3	0	0,00	1	6	10
SPECJALIŚCI	316	378	126	7	5,56	56	60	59
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	523	596	279	18	6,45	156	232	36
PRACOWNICY BIUROWI	99	109	67	3	4,48	37	301	13
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	760	808	659	30	4,55	401	485	0
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	99	113	88	0	0,00	56	28	0
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	963	1085	611	13	2,13	326	379	17
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	160	179	86	0	0,00	42	192	20
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	221	227	142	1	0,70	77	781	11

W tabeli 1 przedstawiono dynamikę lokalnego rynku pracy związaną z napływem i odpływem osób bezrobotnych w 2016 r. Największy napływ wystąpił w wielkiej grupie zawodów robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy usług i sprzedawcy. Wśród tych zawodów występuje najwięcej osób długotrwale bezrobotnych. Widzimy również, że więcej osób wykreśla się z ewidencji urzędu pracy (odpływ w okresie) co wpływa na ogólny spadek ilości osób bezrobotnych.

Tabela 2. Struktura ofert pracy w 2016 roku w Powiecie Mogileńskim.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	Wskaźniki struktury (%)	
	oferty pracy PUP	oferty w internecie
	2016 r.	2016 r.
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	37,50%	62,50%
SPECJALIŚCI	50,42%	49,58%
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	86,57%	13,43%
PRACOWNICY BIUROWI	95,86%	4,14%
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	100,00%	0,00%
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	95,71%	4,29%
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	90,57%	9,43%
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	98,61%	1,39%

Pracodawcy, którzy mieli trudności w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy poszukiwali również przyszłych pracowników za pomocą portali internetowych (ogłoszeń w BIP). Oferty pracy związane ze stanowiskami dla przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników są objęte procedurą konkursową, w której często pomija się urząd pracy.

4. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Tabela 3. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku.

MAKSYMALNY DEFICYT*								
Kod	Elementarna grupa zawodów			Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)			
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt			2	50,00			
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni			2	100,00			
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			2	0,00			
7124	Monterzy izolacji			2	16,67			
DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+ EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8153	Operatorzy maszyn do szycia	1,25	6,25	0,20	50,00	1,50	66,67	66,67
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	0,08	0,33	0,25		1,00	50,00	50,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	2,67	10,58	0,25	50,00	1,25	57,14	42,86
3322	Przedstawiciele handlowi	4,08	13,42	0,30	0,00	1,11	36,05	32,56
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0,08	0,25	0,33		1,00	0,00	0,00
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	14,92	30,83	0,48	46,15	1,00	1,39	0,83
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1,58	2,75	0,58	50,00	1,20	18,18	6,06
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	6,33	10,92	0,58	33,33	1,18	5,19	0,00
7212	Spawacze i pokrewni	4,00	6,17	0,65	25,00	1,10	0,00	0,00
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	13,42	18,83	0,71	33,33	1,03	0,94	0,94

Zawody deficytowe ukazują potrzeby kadrowe lokalnego rynku pracy które przedstawia tabela 3. Najtrudniej jest pracodawcom poszukać osób w zawodach kierowcy samochodu ciężarowego, przedstawiciela handlowego spawacza, pakowacza i robotnika. Pracodawcy również mają kłopoty z poszukiwaniem pracowników w zawodach związanych z budownictwem (murarz pracownicy ogólnobudowlani)

Tabela 4. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2016 roku.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0,25	0,25	1,00	0,00	0,00
2152	Inżynierowie elektronicy	0,08	0,08	1,00		0,00
3323	Zaopatrzeniowcy	0,25	0,25	1,00	33,33	33,33
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00	1,83	1,09	80,00	60,00
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	2,92	2,67	1,09	75,00	25,00

Zawody równoważne w tabeli 4 przedstawiają sytuację na lokalnym rynku pracy, w której popyt na pracę jest zrównoważony jej podażą. Z praktyki wiemy, że najłatwiej jest dostać pracę w zawodach takich jak robotnik i pracownicy sprzedaży gdzie pracodawca głównie wymaga dobrego stanu zdrowia i chęci do pracy, a praca nie wymaga dodatkowych kwalifikacji zawodowych jedynie umiejętności np. obsługa kasy fiskalnej.

Tabela 5. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.

MAKSYMALNA NADWYŻKA*								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych						
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	7						
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	4						
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	4						
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	4						
2113	Chemicy	3						
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	2						
NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
9121	Praczkę ręczną i prasowacze	4,42	0,08	53,00	60,00	0,67	100,00	100,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	2,33	0,08	28,00	100,00	0,75	100,00	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	1,00	0,08	12,00	100,00	0,80	100,00	100,00

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomi esięczna liczba bezrobot nych	Średniomi esięczna liczba dostępny ch ofert pracy	Wskaźnik dostępno ści ofert pracy	Wskaźnik długotrwa łego bezroboci a	Wskaźnik płynności bezrobot nych	Odsetek ofert subsydio wanych (%)	Odsetek wolnych miejs pracy (%)
3353	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	0,83	0,08	10,00	100,00	0,50	0,00	0,00
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	4,50	0,50	9,00	60,00	0,50	25,00	25,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	15,58	2,25	6,93	55,56	0,85	92,59	0,00
4110	Pracownicy obsługi biurowej	23,67	16,75	1,41	57,69	0,85	59,39	38,79

Zawody nadwyżkowe w tabeli 5 informują nas o grupach osób bezrobotnych, które posiadają zawód, na który jest małe bądź znikome zapotrzebowanie ze strony lokalnego rynku pracy.

Musimy mieć również na uwadze to, że często posiadanie danego zawodu nie jest równoznaczne z możliwością jego wykonywania lub nawet z chęcią jego wykonywania przez osoby bezrobotne. Przerwa w wykonywaniu wyuczonego zawodu u osób bezrobotnych może być za duża, co prowadzi do trudności w podjęciu pracy w zawodzie wyuczonym lub wykonywanym w przeszłości. Samo zakwalifikowanie zawodów, a co za tym idzie osób bezrobotnych do poszczególnych grup takich jak zawody deficytowe, nadwyżkowe czy równoważne jest założeniem raczej typowo statystycznym opartym na sumie osób, ofert i zależności między nimi co znacznie upraszcza i może zakłamywać obraz lokalnego rynku. Nie powinniśmy zapominać, że czynnik ludzki ma decydujący wpływ na sytuację na lokalnym rynku, to że w pewnej grupie zawodowej jest nadwyżka lub równowaga nie oznacza, że te osoby są odpowiednimi kandydatami do pracy w danym zawodzie z zamiarem jego wykonywania. Rosnące dysproporcje finansowe pomiędzy pracą w „szarej strefie” połączoną z systemem osłon socjalnych i program 500+ powodują że wynagrodzenie za pracę proponowane przez pracodawcę jest zbyt

niskie i w ocenie osób bezrobotnych nieopłacalne. Z tego powodu pracodawcy nie mogą pozyskać odpowiednich pracowników i czas realizacji oferty pracy jest trudny do określenia.

5. Analiza umiejętności i uprawnień

Tabela 6. Umiejętności i uprawnienia według wielkich zawodów w 2016 roku.

Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY			Komunikacja ustna/ komunikatywność	100,00
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	100,00
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	100,00
			Planowanie i organizacja pracy własnej	100,00
			Znajomość języków obcych	100,00
SPECJALIŚCI			Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	71,43
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	9,52
			Znajomość języków obcych	9,52
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,76
			Planowanie i organizacja pracy własnej	4,76
TECHNICZY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Planowanie i organizacja pracy własnej	37,50
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	37,50
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	25,00
			Znajomość języków obcych	25,00
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	12,50
PRACOWNICY BIUROWI			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	50,00
			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	50,00
			Wywieranie wpływu	50,00
			Planowanie i organizacja pracy własnej	1,20
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,39
			Współpraca w zespole	0,46
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	93,75
			Współpraca w zespole	1,82
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE			Współpraca w zespole	1,69

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana kwalifikacja jest wymagana do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+BIP+internet).

Pracodawcy podczas procesu rekrutacji poza wymaganymi kwalifikacjami i uprawnieniami poszukiwali również osób posiadających określone umiejętności, co przedstawia powyższa tabela.

Tabela 7. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	2 387	327	13,70%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	599	179	29,88%
zasadnicze zawodowe	819	12	1,47%
średnie ogólnokształcące	322	92	28,57%
policealne i średnie zawodowe	487	43	8,83%
wyższe	160	1	0,63%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	415	11	2,65%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	165	30	18,18%
liceum ogólnokształcące	243	77	31,69%
liceum profilowane	3	1	33,33%
technikum uzupełniające	60	0	0,00%
liceum uzupełniające	12	0	0,00%
szkoła policealna	52	6	11,54%
wyższa	118	1	0,85%
brak danych źródłowych	1 319	201	15,24%

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii

Bezrobotni bez zawodu stanowią 13,70 % ogółu zarejestrowanych osób bezrobotny w Powiecie Mogileńskim. Jest to grupa osób, która może mieć duże trudności ze znalezieniem satysfakcjonującej pracy dla siebie jeśli będzie wykazywała brak chęci do zmiany swej sytuacji zawodowej. Lokalny rynek pracy jest w dużej mierze zainteresowany osobami „chętnymi do pracy”, stwarza tym osobom możliwość do nabycia umiejętności i nowych kwalifikacji zawodowych poprzez wykonywaną pracę. Jeśli osoba bezrobotna chce i może z takiej oferty skorzystać to ma duże szanse na powrót na rynek pracy.

6. Analiza rynku edukacyjnego

Tabela 8. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	86	86	33	38,37%
szkoła przysposabiająca do pracy	5	0	0	0
technikum	142	142	23	16,20%
liceum ogólnokształcące	251	0	32	12,75%
szkoła policealna	5	5	7	140,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

W 2016 roku na terenie Powiatu Mogileńskiego naukę w szkołach ponadgimnazjalnych ukończyło 489 osób, spośród których w urzędzie pracy na koniec 2016 roku zarejestrowanych było 95 osób.

Tabela 9. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2016 roku.

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod grupy	Nazwa grupy	
-	-	0
Zawody zrównoważone		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod grupy	Nazwa grupy	
-	-	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod grupy	Nazwa grupy	
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	23

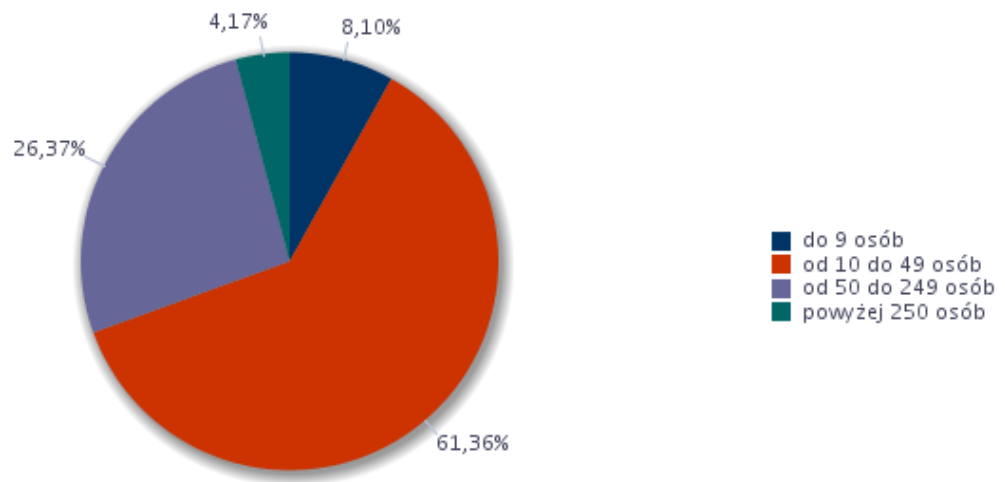
Na podstawie tabeli 9 możemy zauważyć, że rynek edukacyjny nie kształci młodzieży w zawodach deficytowych i równoważnych, tylko w zawodach nadwyżkowych. Taka sytuacja powoduje zasilenie grupy osób bezrobotnych, którym trudno jest znaleźć zatrudnienie w zawodzie w którym ukończono naukę. W przypadku grupy technicy nauk chemicznych fizycznych i pokrewni może dojść do sytuacji, że osoby będą musiały ponieść dodatkowe koszty związane z nabyciem dodatkowych kwalifikacji zawodach aby móc znaleźć zatrudnienie.

7. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

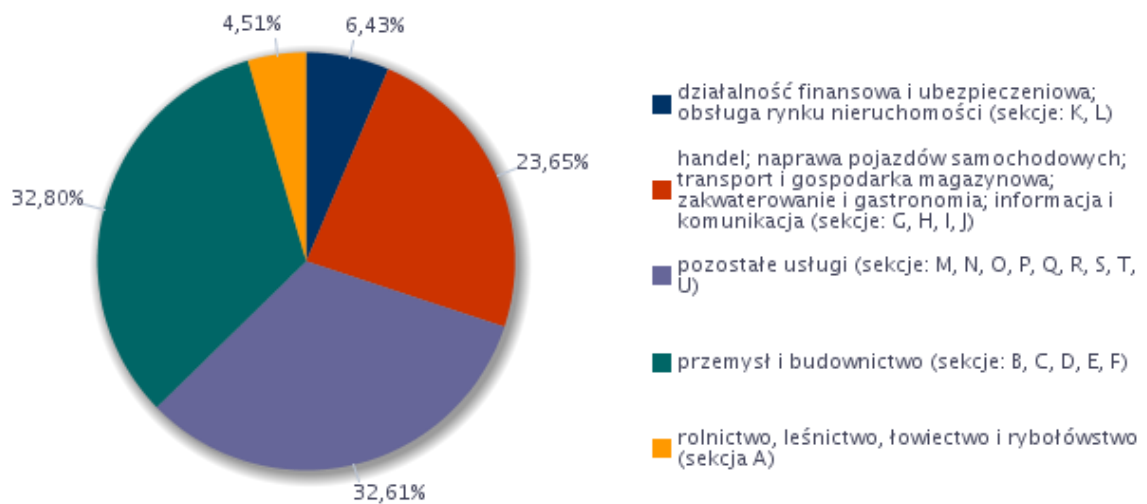
Na potrzeby monitoringu w sierpniu 2016 roku przeprowadzono badanie ankietowe pracodawców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Powiatu Mogileńskiego. Do badania zostali zakwalifikowani pracodawcy zatrudniający co najmniej jednego pracownika w oparciu o Bazę Jednostek Statystycznych REGON. Badanie miało na celu poznanie sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz planowane zmian w strukturze zatrudnienia w 2017 roku. Do badania została wyselekcjonowana grupa 77 pracodawców, spośród których 68 pracodawców wzięło udział w badaniu ankietowym a 9 nie mogło do niego przystąpić z powodu :

- braku chęci wzięcia udziału w badaniu ankietowym
- zawieszenia działalności

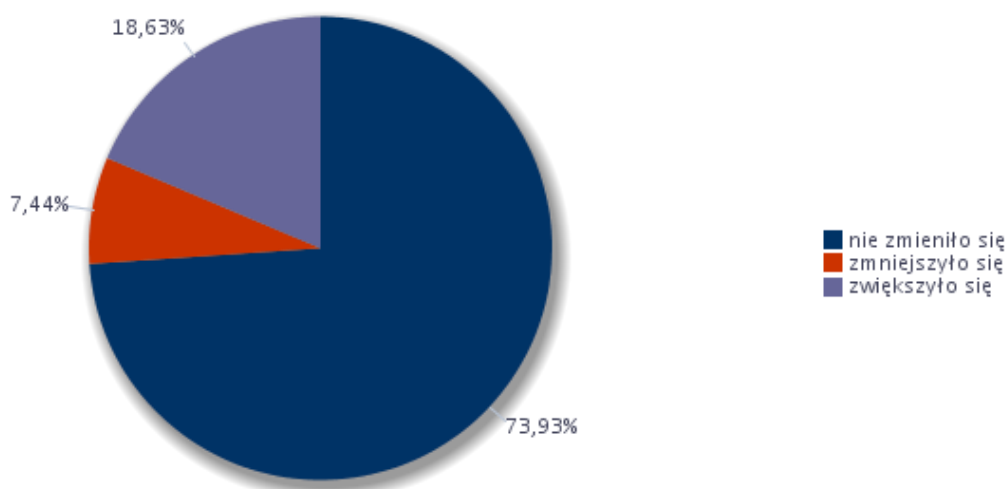
Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

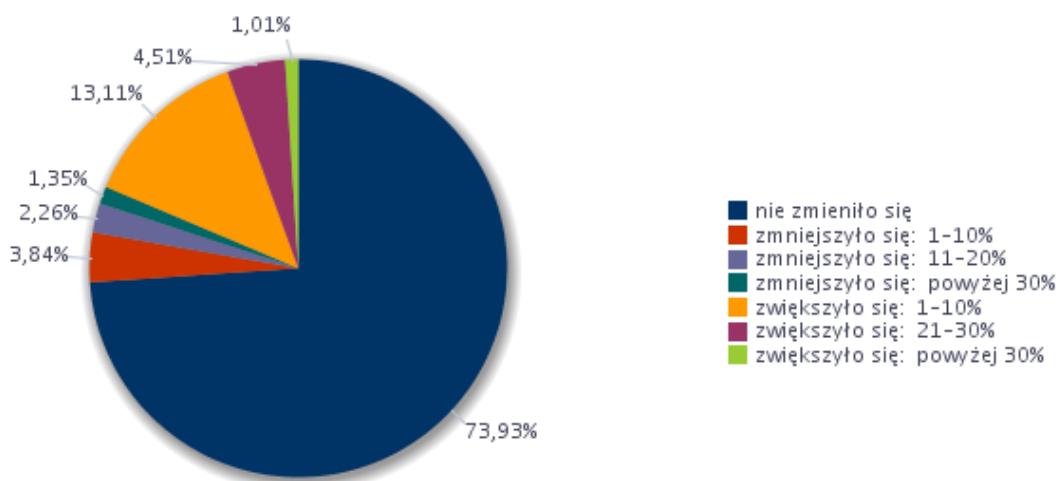
Rysunek 2. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności.

Rysunek 3. Struktura zmian w zatrudnieniu w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2016 roku.

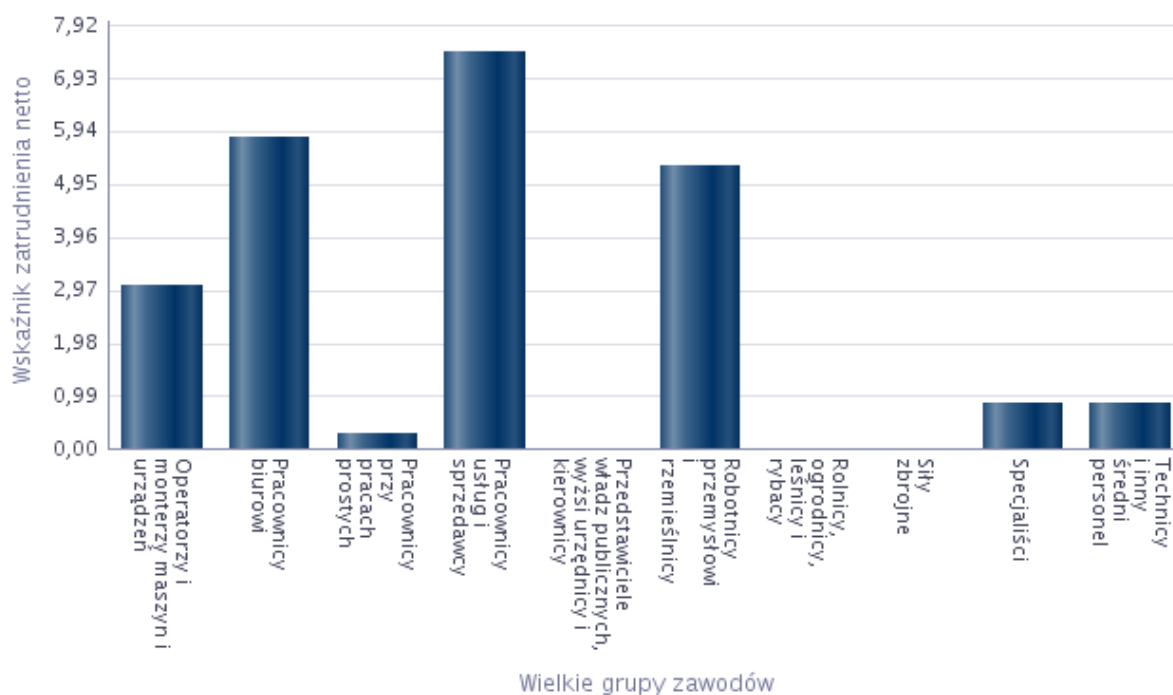
Rysunek 4. Odsetek przedsiębiorstw deklaruujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

Wśród badanych przedsiębiorstw największą grupę stanowili pracodawcy zatrudniający od 10 do 49 pracowników natomiast pod względem klasyfikacji prowadzonej działalności najczęściej pracodawców było związanych z pozostałymi usługami, przemysłem i budownictwem. W większości badanych pracodawców zatrudnienie w ich zakładach nie zmieniło się. Natomiast u 18,63 % pracodawców zatrudnienie wzrosło, a u 7,44 % odnotowano spadek zatrudnienia.

Rysunek 5. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku .

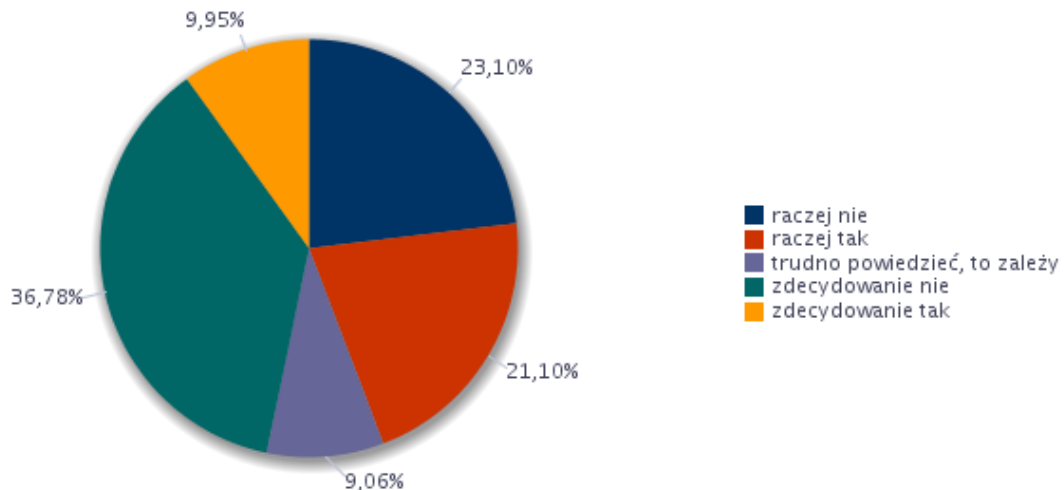
Na podstawie wskaźnika zatrudnienia netto możemy ocenić sytuację na lokalnym rynku pracy. Wskaźnik jest obliczany poprzez różnicę udziału między odpowiedziami pozytywnymi i negatywnymi związanymi ze zwiększeniem lub zmniejszeniem zatrudnienia. W przypadku dodatniej wartości wskaźnika sytuacja na lokalnym rynku pracy jest oceniana jako pozytywna, występuje zwiększenie zapotrzebowania na pracowników i zmniejszenie bezrobocia. Wartość ujemna wskaźnika informuje nas o sytuacji negatywnej czyli spadku zatrudnienia często powiązanego ze wzrostem bezrobocia. W przypadku Powiatu Mogileńskiego w 2016 r. wskaźnik zatrudnienia netto był dodatni i wyniósł 11,19 %. Wskaźnik zatrudnienia netto był zróżnicowany w zależności od wielkiej grupy zawodów. Największą wartość wskaźnik osiągnął w grupie wielkiej **pracownicy usług i sprzedawcy**, a najmniejszą w grupie wielkiej **pracownicy przy pracach prostych**.

Pracodawcy w 2016 r. najczęściej poszukiwali pracowników w zawodach:

- Pomocniczy robotnik budowlany
- Robotnik gospodarczy
- Kierowca samochodu ciężarowego
- Cieśla szalunkowy
- Ekspozytor towarów (merchandiser)
- Mechanik urządzeń chłodniczych
- Monter mebli
- Opiekun w domu pomocy społecznej*
- Opiekunka środowiskowa*
- Pakowacz ręczny
- Technik prac biurowych*
- Sprzedawca*
- Pozostali ślusarze i pokrewni
- Spawacz
- Agent ubezpieczeniowy
- Asystent nauczyciela w szkole
- Biolog
- Mechanik maszyn i urządzeń drogowych*
- Pomocniczy robotnik drogowy
- Robotnik placowy

7.1. Pozyskanie nowych pracowników

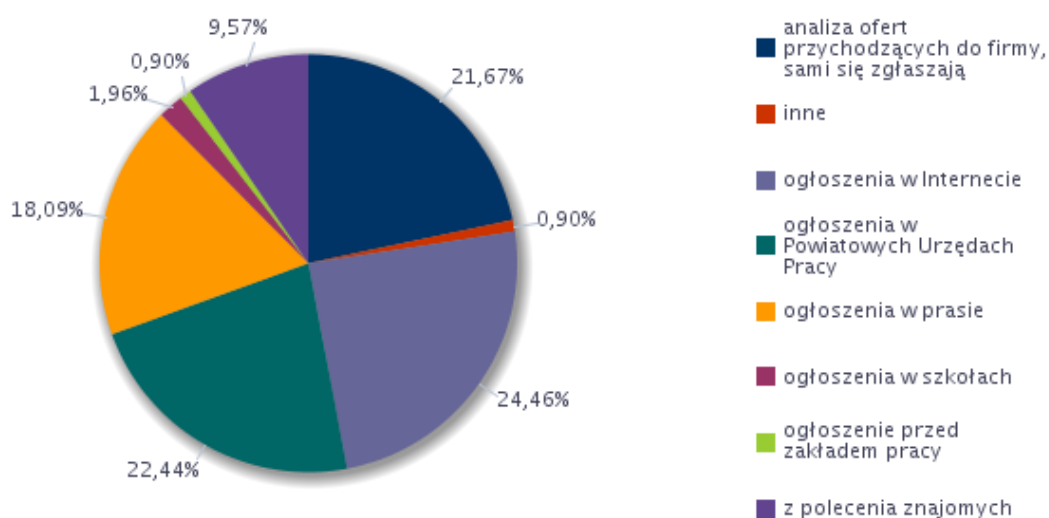
Rysunek 6. Rozkład odpowiedzi na pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?”.

W 2016 r. problem z pozyskaniem nowych pracowników deklarowało 31,05 % pracodawców. Dotyczył następujących grup zawodów:

- Cieśle i stolarze budowlani
- Hydraulicy i monterzy rurociągów
- Kierowcy samochodów ciężarowych
- Magazynierzy i pokrewni
- Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
- Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
- Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
- Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym
- Ręczni pakowacze i znakowacze
- Spawacze i pokrewni
- Specjaliści do spraw reklamy i marketingu

Rysunek 7. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem sposobu poszukiwania nowych pracowników .

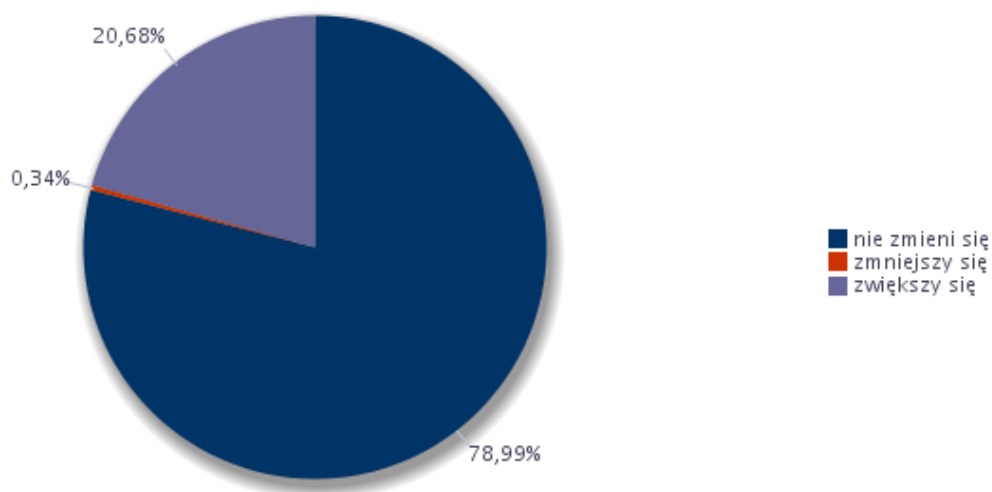

Pracodawcy z terenu Powiatu Mogileńskiego najczęściej poszukiwali nowych pracowników poprzez ogłoszenia w internecie i przy pomocy urzędu pracy. Do urzędu pracy zgłaszali najczęściej zapotrzebowanie w zawodach:

- Pomocniczy robotnik budowlany
- Kierowca samochodu ciężarowego
- Cieśla szalunkowy
- Mechanik urządzeń chłodniczych
- Monter mebli
- Pakowacz ręczny
- Pozostali ślusarze i pokrewni
- Spawacz

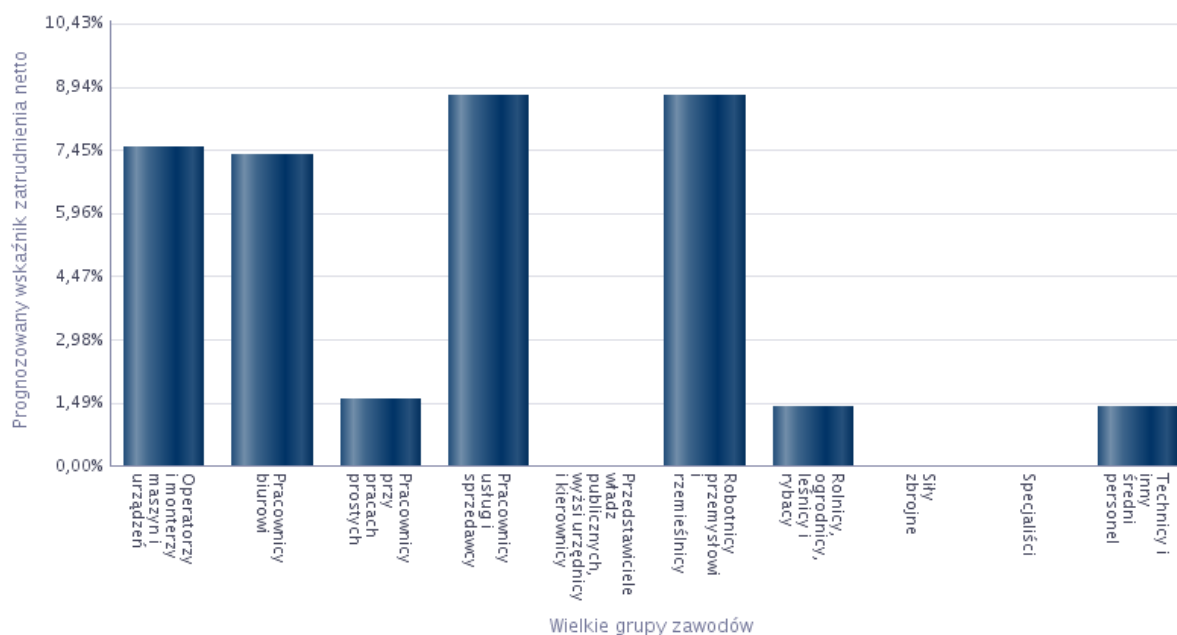
8. Prognoza lokalnego rynku pracy

Rysunek 8. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

Zwiększenie zatrudnienia w 2017 roku planowało 20,68 % pracodawców. Pozostali pracodawcy w większości nie planowali zmian w zatrudnieniu w swoich zakładach.

Rysunek 8. Prognoza zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku .

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto na 2017 rok również ma wartość dodatnią i szacowany jest na poziomie 20,34 %. Oznacza to, że większość pracodawców planuje zwiększenie zatrudnienia w swoich zakładach. Największą wartość wskaźnik zatrudnienia netto prognozuje się dla wielkiej grupy zawodów robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. Pracodawcy deklarowali również zwiększenie zatrudnienia w zawodach:

- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
- Pracownicy biurowi
- Pracownicy przy pracach prostych
- Pracownicy usług i sprzedawcy
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy
- Technicy i inny średni personel

9. Podsumowanie

1. Monitoring, w części statystycznej jest źródłem informacji o lokalnym rynku pracy.
2. Zauważamy znaczny spadek stopy bezrobocia w Powiecie Mogileńskim o 2,1 punktu procentowego w końcu 2016 roku w stosunku do roku ubiegłego.
3. Jedną z największych grup bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu. Osobom tym może być trudniej znaleźć odpowiednie zatrudnienie. Nie bez znaczenia będzie w tej grupie indywidualne podejście do procesu poszukiwania pracy przez bezrobotnych, motywacją do uzyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych zwiększających szanse na znalezienie zatrudnienia.
4. Największy napływ osób bezrobotnych był związany z grupą wielką zawodów:
  - robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
  - pracownicy usług i sprzedawcy

W powyższych grupach zawodów odnotowuje się również czynnik długotrwałego bezrobocia. Zawody te są charakterystyczne dla powiatu mogileńskiego na terenie, którego jest dużo zakładów handlowych i przemysłowych, w których zatrudnienie jest często podejmowane na czas określony.

5. Wśród zawodów nadwyżkowych występują pracownicy obsługi biurowej. W Powiecie Mogileńskim zawodem deficytowym jest pakowacz. Pracodawcy mają również trudności ze znalezieniem odpowiednich pracowników w transporcie, budownictwie i przemyśle produkcyjnym. Samo posiadanie zawodu wyuczonego czy wykonywanego nie jest równoznaczne z umiejętnością czy możliwością jego wykonywania.

Powyższe analizy opierają się na założeniu statystycznym, co w znacznym stopniu upraszcza opis sytuacji na lokalnym rynku pracy. Lokalny rynek pracy rządzi się „swoimi prawami” gdzie na pierwszym miejscu stawia się motywację do podjęcia i utrzymania pracy, której to opracowanie nie analizuje.

6. Spośród 535 absolwentów kończących szkoły ponadgimnazjalne w 2016 roku w urzędzie pracy na koniec roku zarejestrowanych było 115 osób. Część absolwentów jest aktywizowana przez urząd pracy a część trafia na rynek pracy z pominięciem urzędu pracy lub kontynuuje naukę.
7. W 2016 roku urząd pracy przeprowadził badanie ankietowe pracodawców z terenu Powiatu Mogileńskiego. Celem badania było poznanie sytuacji kadrowej badanych zakładów i zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku. Po przeanalizowaniu otrzymanych danych możemy wywnioskować, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest stabilna z tendencją do poprawy. Pracodawcy planują zwiększenie zatrudnienia w swych firmach i nie przewidują znaczącej redukcji etatów.

Wykonał:
Pośrednik Pracy
Paweł Andrzejczak

Zatwierdziła:
Dyrektor PUP w Mogilnie
Ewa Strzelecka